

partis testimonium, doctrinam aut voluntatem, gestibus verbis aut scriptis, aut quocunque alio signo, significatam, alteri parti, cui illa, & signa ejus, ignota aut dubia sunt, explicatione signorum, quibus significatur, notam aut certam reddit. Gen. 42. 23. & 40. 8. 12. & 41. 12. Dan. 2. 4. 5. & 5. 12. 16. Job. 33. 23. Dig. lib. 45. de oblig. l. i. in fine.

II. Et sic Interpres Scripturæ non est persona, quæ investigat, invenit aut novit sensum Scripturæ; nec interpretatio est investigatio inventio intelligentia aut cognitio veri sensus. Quia hoc omne in Interpretate prærequiritur & præsupponitur, tanquam ad officium interpretandi necessarium: qui sine his ineptus est ad sustinendum Interpretis officium. In auditore vero cupiditas & desiderium cognoscendi verum Scripturæ sensum ejusque investigatio similiter prærequiritur: cognitio autem veri sensus finis est interpretationis, eamque in auditore sequitur. Luke 24. 25. 26. 27. 32. Act. 8. 38. 31. 34. 35. Unde & ipsem Exercitator Paradoxus, etsi in multis cœcutiens & aberrans à tramite veritatis, intellectum Scripturæ, ab ejus interpretatione, bene distinguit. Et sic Hieronymus præfatione in Pentateuchum. Aliud est Vatem, aliud est esse Interpretem. Ibi Spiritus ventura prædicit; hic eruditio & verborum copia ea, quæ intelligit, transfert. Et rursus præfatione in librum Job. Memini me ob intelligentiam hujus voluminis, Lyddeum quendam Præceptorem, qui apud Hebræos primus habebatur, non parvis redemisse nummis. Cujus doctrinā an a liquid profecerim nescio: hoc unum scio, non potuisse me interpretari, nisi quod ante intellexeram.

III. Sed Interpres Scripturæ propriè est persona, quæ verba Dei scriptum, in usum eorum, qui id ignorant, & cognoscere debent aut etiam cupiunt, verbis & phrasibus aut signis ipsorum captui accommodatis, explicat, ut ejus sensum possint percipere Neh. 8. 9. Act. 8. 30. 31. Luke 24. 27.

IV. Et sic interpretatio S. Scripturæ est oratio vocalis aut scripta vel etiam divina inspiratio aut significatio, quâ verba Scripturæ, audienti vel legenti vel meditanti ignota aut dubia, dilucidius explicantur, ut ille sensum eoram percipiat.

V. Interpretatio ejusmodi est vel verbalis vel realis.